

Будівництво у січні-липні 2018 року

У січні-липні 2018р. (п/п) будівництво зі зростанням обсягів виконаних робіт на **6,3%** («плюс» 2,8% у січні-червні 2018р. та «плюс» 29,1% у січні-липні 2017р. (п/п)) вийшло у лідери за темпами розвитку серед основних видів економічної діяльності (ВЕД).

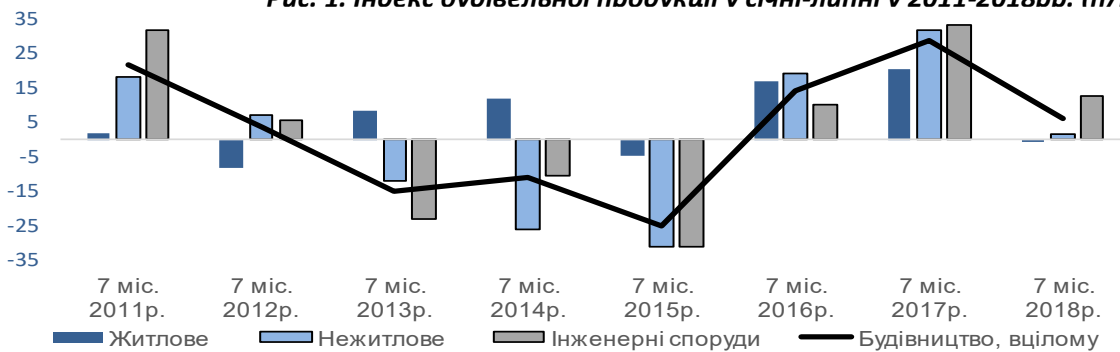
Основний позитивний внесок у **загальний показник будівництва** мало **будівництво інженерних споруд** (5,9 в.п.) в умовах активного проведення будівельних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури, а також **нежитлове будівництво** (0,4 в.п.) – висока інвестиційна активність підприємств виробничої та невиробничої сфери. В той же час, показники діяльності **житлового будівництва** були майже на рівні січня-липня 2017р. під впливом значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах низької його доступності для населення.

Загалом, у **липні 2018р. (р/р) обсяги будівельних робіт**, нескориговані на ефект календарних днів, зросли на **10,6%** («плюс» 29,1% у липні 2017р.), скориговані на ефект календарних днів – на 9,7%.

До кінця **2018р.** очікується на продовження позитивної динаміки індексу будівельної продукції, що підтримуватиметься попитом на проведення оновлення інфраструктурних об'єктів, ремонтів та модернізації виробництва, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетних. Але через високу базу порівняння, темпи зростання будуть меншими рівня 2017р., що у т.ч. поєднується з подальшим посиленням акценту інвестиційної діяльності підприємств на оновленні виробничого устаткування.

«у січні-липні 2018р. (п/п) будівельна діяльність вийшла у лідери за темпами розвитку серед основних ВЕД»

Рис. 1. Індекс будівельної продукції в січні-липні в 2011-2018рр. (п/п), %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % р/р

	Січень-липень 2017р.	Січень-липень 2018р.	Внесок у січні-липні 2018р. в.п.	Липень 2018р.	Структура, 2017р.
Будівництво, в цілому	29,1	6,3	-	10,6	100
Будівлі	25,7	0,7	0,4	-5,6	50,0
житлові	20,5	-0,1	-0,03	-9,1	22,5
нежитлові	31,9	1,6	0,4	-2,6	27,5
Інженерні споруди	33,4	12,7	5,9	26,2	50,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

У динаміці будівельної діяльності мало місце в:

будівництві інженерних споруд (за січень-липень 2018р. (п/п) зростання на 12,7%) за рахунок нарощування темпів проведення ремонтних та будівельних робіт на об'єктах **транспортної інфраструктури** (частка у структурі будівельних робіт у січні-липні 2018р. - 17,4%), **споруд добувної промисловості та електроенергетики** (16,4% відповідно), а також **трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі** (10,3% відповідно).

Довідково. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду» Держказначейства у січні-липні 2018р. видатки фонду становили 14,9 млрд. грн (41,6% від запланованих видатків на 2018р.). У I півр. 2018р. (п/п) індекс капітальних інвестицій ВЕД «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів» зріс на 49,7%, ВЕД «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» - на 24,4%.

нежитловому будівництві (зростання на 1,6% відповідно) в умовах високої інвестиційної активності підприємств (індекс капітальних інвестицій у I півр. 2018р. (п/п) зріс на 26,5%) за рахунок підприємств ВЕД «Переробна промисловість» (індекс капітальних інвестицій зріс на 30,9%, частка у структурі капітальних інвестицій - 17,8%), підприємств ВЕД «Торгівля» (на 46,4% та 8,3% відповідно) та ВЕД «Державне управління» (на 30,6% та 4% відповідно).

житловому будівництві (зменшення на 0,1% відповідно) – збереження темпів виконання робіт січень-липень 2018р.

«у січні-липні 2018р. найбільший позитивний внесок у індекс будівельної продукції мало будівництво інженерних споруд»

майже на рівні минулого року відбулося на тлі значної пропозиції новозбудованого житла за останні роки в умовах низької доступності нерухомості для населення та відсутності ефективних програм іпотечного кредитування.

Довідково. За даними Держстату у I півр. 2018р. (п/п) загальна площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель нового будівництва (включаючи дачні й садові будинки) зменшилася на 27,8% порівняно з зростанням у 1,55р. у I півр. 2017р. За даними порталу 100realty.ua станом на липень 2018р. у м. Києві продаж здійснювався у 211 житлових комплексах (станом на липень 2017р. - у 181 житловому комплексі). За даними Держстату ціни на житло на первинному ринку у I півр. 2018р. (п/п) збільшилися на 5,4%. За даними НБУ обсяги іпотечних кредитів у національній валюті станом на кінець липня 2018р. порівняно з даними станом на кінець липня 2017р. скоротилися на 6,6%.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у січні-липні 2018р. (р/р) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли у 1,63р.);

попит з боку суб'єктів економічної діяльності через покращення їхнього фінансового стану (у I півр. 2018р. (п/п) прибутки підприємств номінально зросли на 7,3%), що позитивно вплинуло на інвестиційну активність окремих підприємств (у I півр. 2018р. частка освоєних капітальних інвестицій у житловому будівництві становила 10,9%, нежитловому будівництві – 12,8% та у інженерних спорудах – 16,3%, за рахунок власних коштів підприємств було освоєно 75,4% капітальних інвестицій);

розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (у I півр. 2018р. (п/п) прибуток до оподаткування підприємств ВЕД «Будівництво» зріс на 17,2%).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності на фоні незначного зростання вартості житла (у січні-липні 2018р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 24% (12,3% у січні-липні 2017р.), в той же час ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію зросли на 12,3% (11,5% у січні-липні 2017р.) та металургійне виробництво – на 20,5% (38% у січні-липні 2017р.), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла на 24,3% (34% у січні-липні 2017р.);

зменшення кредитування галузі ВЕД «Будівництво» (обсяги кредитування галузі станом на кінець липня 2018р. порівняно з даними станом на кінець липня 2017р. зменшилися на 3,9%).

Регіональний розріз. У січні-липні 2018р. (п/п) було набагато менше регіонів у яких спостерігалось зростання переважно через високу статистичну базу порівняння (зростання у 13 регіонах порівняно з 23 регіонами у січні-липні 2017р.). Найбільше зростання – у Одеській обл. (у 1,55р.), Івано-Франківській обл. (на 33,4%) та Хмельницькій обл. (на 26,5%) за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та комунальних об'єктів. Найбільше скорочення – у Луганській обл. («мінус» 45,8%) - значне падіння обсягів робіт у всіх видах будівництва.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельної діяльності відбувається як з боку бюджетної сфери, так і корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції за 7 міс. 2018р. Донецької обл. становив «плюс» 0,6 в.п., Луганської обл. - «мінус» 0,3 в.п.»

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння		
	Січень-липень 2018р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.		Січень-липень 2018р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.
Одеська	у 1,55р.	4,9	9,0	Луганська	-45,8	-0,3	0,6
Івано-Франківська	33,4	0,6	1,9	Сумська	-22	-0,3	1,2
Хмельницька	26,5	0,5	1,8	Кіровоградська	-18	-0,2	1,2
Рівненська	26,3	0,4	1,4	Закарпатська	-17,8	-0,2	1,3
Донецька	18,9	0,6	3,0	Житомирська	-13,9	-0,2	1,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Очікування. До кінця 2018р. динаміка будівельної діяльності, в першу чергу, формуватиметься за рахунок попиту на послуги **будівництва інженерних споруд** в умовах проведення дорожньо-будівельних робіт (у 2018р. порівняно з 2017р. на ремонт доріг буде спрямовано приблизно у 2,3р. більше фінансових ресурсів (47 млрд. грн проти 20,2 млрд. грн відповідно) та **нежитлових будівель** – розширення інвестиційної активності підприємств з метою проведення ремонтів, реконструкції та технічного переоснащення за рахунок власних коштів (за даними Держстату індикатор ділової впевненості в будівництві у III кв. 2018р. порівняно з III кв. 2017р. покращився на 4,9 в. п.).

«у подальшому очікується на продовження позитивної динаміки індексу будівельної продукції, хоча темпи зростання будуть нижчими за темпи 2017р.»

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їхніх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках та ускладнення ситуації з виходу на міжнародний ринок для запозичення фінансових ресурсів, загострення проблем у банківській системі.